

زندگی پر ماجرای زنان محمدرضا پهلوی

ثریا

زهره شیشه چی — علی اصغر طاهری

بخش بین المللی کتاب راونیز

کد پستی ایران تهران ۱۴۱۷۳ ۱۱۶۶۶

۰۹۳۶۲۵۸۴۴۱۰۰۰۹۱۹۳۰۹۹۹۶۳۰۰۹۱۳۷۰۰۸۶۰۹

ایمیل: ravniz_publish@yahoo.com

نام کتاب: زندگی پر ماجرای زنان محمدرضا پهلوی ثریا

- نویسنده: زهره شیشه چی علی اصغر طاهری
- مشاور طرح: بخش راونیز
- لیتوگرافی: رایپید گرافیک
- چاپ اول: ۱۳۹۳
- قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان
- تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه
- شابک: ۹۷۸ ۶۰۰ ۶۳۹۸ ۶۶-۲

سرشناسه	شیشه چی، زهره، طاهری علی اصغر
عنوان و نام پدیدآور	زندگی پر ماجرای زنان محمدرضا پهلوی: ثریا / زهره شیشه چی، علی اصغر طاهری.
مشخصات نشر	مشهد: انتشارات دار بوش، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	۳۲۰ ص.
شابک	۹۷۸ ۶۰۰ ۶۳۹۸ ۶۶ ۲
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه.
موضوع	اسفندیاری، بختیاری، ثریا، ۱۳۱۱ - ۱۳۸۰.
موضوع	محمدرضا پهلوی، شاه ایران، ۱۲۹۸ - ۱۳۵۹.
موضوع	محمدرضا پهلوی، شاه ایران، ۱۲۹۸ - ۱۳۵۹. -- زنان
موضوع	ملکه ها -- ایران -- سرگذشتنامه
موضوع	زنان درباری -- ایران -- سرگذشتنامه
موضوع	ایران -- تاریخ -- پهلوی، ۱۳۰۴ - ۱۳۵۷. -- زنان درباری
شناسه افزوده	طاهری، علی اصغر، ۱۳۶۴ -
رده بندی کنگره	۷DSR ۱۵۰۷ ۱۳۹۳ ۹ش۱۵/ف
رده بندی دیویی	۸۲۴۰۹۳/۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	۲۴۹۲۵۶۷

فهرست مطالب :

۱۱.....	پیشگفتار
۱۷.....	به جای مقدمه
۲۵.....	خانواده محمدرضا پهلوی
۷۹.....	زندگی محمدرضا پهلوی
۸۸.....	خاطرات حسین فردوست
۱۱۱.....	زن در زندگی محمدرضا پهلوی
۱۱۹.....	معشوقه ها و زنان غیر رسمی محمدرضا
۱۵۵.....	روانشناسی شخصیت محمدرضا پهلوی
۱۵۹.....	ایل بختیاری
۲۱۹.....	ثریا اسفنیاری
۲۲۵.....	قباله نکاح محمدرضا و ثریا
۲۳۱.....	زندگی مشترک
۲۴۷.....	طلاق
۲۵۷.....	محمدرضا بعد از طلاق
۲۷۳.....	ثریا بعد از طلاق
۲۸۳.....	تصاویر
۳۱۱.....	منابع

تکمیل کرد. ثریا به زبان‌های آلمانی، فارسی، انگلیسی و فرانسه مسلط بود انتخاب
کردن در ابتدا زبان فرانسه آموخت و انگلیسی را نیز بعدها در مؤسساتی در لندن
مدرسه به تحصیلاتش ادامه داد تا اینکه در ۱۳۲۶ به همراه خانواده‌اش به سوئیس
در این پانزده سالگی در این (مستور) های انگلیسی شد و تا پانزده سالگی در این
پس از اشغال ایران در جریان جنگ جهانی دوم مدارس آلمانی تعطیل شد. او در
نزد معلم خصوصی فرا گرفت. تا ۱۳۲۰ در آن مدرسه به تحصیل پرداخت. ولی
پارکشت. در اصفهان وارد مدرسه آلمانی‌های مقیم اصفهان شد و زبان فارسی را
وی کودکی را در برلین گذراند و در پائیز ۱۳۱۶ به اتفاق خانواده‌اش به ایران
خانواده‌اش او را با خود به برلین بردند.

اهمتهای بزرگ و لغت داشت. ثریا تا هشت ماهگی در ایران بود و پس از آن
به سرشناسی بختیاری در شهر اصفهان متولد شد. او یک برادر و خواهر کوچکتر به
با دختری خلیل اسفندیاری و او در اول تیرماه ۱۳۱۱ در یک خانواده
معروف بود. "معروف به" چشمان زمردین" ملکه‌ای به "ثریا" است. ثریا به

مادر وی فرزند خلیل خان اسفندیاری و نوه اسفندیار خان سردار اسعد است. مادر
۱۳۸۰ در پاریس بر اثر سکته مغزی (دومین همسر محمدرضا پهلوی و ملکه ایران
ثریا اسفندیاری بختیاری (زاده ۱ تیر ۱۳۱۱ در اصفهان درگذشته ۴ آبان

پشتگشت:

ثریا برای همسری محمدرضا به وسیله خواهر بزرگ‌تر شاه، شمس انجام گرفت. شمس در یک مجلس مهمانی در سفارت ایران در لندن که ثریا هم دعوت شده بود، در همان نظر اول او را پسندید و مسئله را با خلیل خان اسفندیاری در میان گذارد. ثریا با آمادگی قبلی برای روبرو شدن با شاه به تهران آمد. ثریا در خاطرات خود می‌نویسد که بزرگ‌ترین آرزوی او پیش از اینکه ملکه ایران بشود، هنرپیشگی سینما بوده و پیش از اینکه برای اولین دیدار با شاه به کاخ سلطنتی برود، با پدرش شرط کرده بود که اگر شاه او را نپسندید یا او از شاه خوشش نیامد، او را به هالیوود بفرستد.

ولی شاه هم مثل خواهرش در اولین نظر او را پسندید و ثریا هم تمایل به این ازدواج پیدا کرد و مراسم نامزدی آنها روز ۶ دی ۱۳۲۹ در نظر گرفته شد. امیدواری آنها این بود که مراسم ازدواج به زودی برگزار شود، ولی ثریا ناگهان دچار بیماری حصبه شد و روز به روز هم بیماریش شدت یافت و همه را دچار نگرانی کرد. ناگزیر مراسم ازدواج به تعویق افتاد. پس از طی دوران نقاهت، تشریفات عقد و ازدواج در نهایت سادگی در ۲۳ بهمن برگزار شد.

محمدرضا هفت سال پس از آن که فوزیه وی را ترک کرد، با ثریا اسفندیاری بختیاری ازدواج کرد. ثریا زنی بود که محمدرضا واقعاً عاشقش بود. با وجود آنکه شمس، ثریا را برای همسری شاه معرفی کرده بود، ولی ثریا نه به او، نه به مادر شاه و نه حتی به شهنواز (دختر شاه از ازدواج قبلی) علاقه‌ای نداشت. به گفته غلامرضا

افخمی، برخلاف شایعات بی‌اساس، رابطه ثریا با اشرف خوب بود. چرا که اشرف شاه را دوست داشت و می‌دانست که شاه عاشق ثریا است. به گفته اشرف:

شاه عاشق ثریا بود و اگر ثریا می‌توانست برای او جانشینی بیاورد، آنان هیچ‌گاه از هم جدا نمی‌شدند... بعد از چند سال موضوع بچه‌دار شدن آنها بسیار جدی در دربار مطرح شد و ملکه مادر مرتباً این مطلب را با پسرش در میان می‌گذاشت. شاه در مهر ۱۳۳۳ با پرنسس ثریا به آمریکا رفت و در آنجا آزمایش‌های دقیق پزشکی انجام پذیرفت و در مورد او هیچ چیز غیرطبیعی دیده نشد و سرپرست هیات پزشکی اعلام کردند شما هر دو در کمال سلامت هستید و فقط باید صبر کنید. چند سال بعد نیز روزولت یک پزشک متخصص آمریکایی برای انجام آزمایش‌های لازم از ثریا، به تهران فرستاد. پزشک مذکور نیز هیچ دلیلی برای حامله نشدن وی نیافت.

محمدرضا از ثریا خواست تا به سن مورتیز برود و روز ۲۴ بهمن ۱۳۳۶ با تشریفات رسمی تهران را ترک گفت و بعد از آن دیگر هیچ وقت به ایران باز نگشت. در روز ۲۴ اسفند ۱۳۳۶ از وی جدا شد و طلاق او از طریق مجلس شورای ملی اعلام گردید.

محمدرضا نیز متنی به این عنوان تهیه کرد و با ابراز کمال تأسف و تألم و با تذکر اینکه ثریا پهلوی در تمام مدت همسری محمدرضا پهلوی از هیچ گونه

خدمت و عطوفت و خیرخواهی نسبت به ملت ایران خودداری نفرموده و از هر حیث شایستگی مقام شامخ خود را داشته‌اند و در این مورد نیز با کمال علاقه و محبتی که فی‌مابین وجود دارد، آمادگی خود را برای قبول هر نوع تصمیمی که از طرف ذات شاهانه اتخاذ شود اعلام فرمودند. با اظهار نظر هیأت مشورتی، موافقت و با صرف نظر از احساسات شخصی خود در برابر مصالح عالی‌ه مهمی تصمیم خویش را به جدایی اتخاذ فرمودند. ثریا بعد از جدایی از شاه ایران مدتی به ایتالیا رفت. ثریا به دلیل اینکه به سینما و بازیگری عشق می‌ورزید سعی می‌کرد طعم تلخ طلاق را با گذراندن اوقات در مجالس بازیگران و کارگردانان معروف ایتالیایی که از قبل زمانی که ثریا ملکه ایران بودند وی را می‌شناختند سپری می‌کرد. در بین اینها کارگردانی ایتالیایی به نام فرانکو Franco Indovina که پیش از این به ثریا پیشنهاد بازی در فیلمی را داده بود ولی ثریا به دلیل اینکه ممکن بود محمدرضا اجازه ندهد پیشنهاد وی را رد کرده بود اما این بار پیشنهاد فرانکو را می‌پذیرد و در فیلمی بنام سه چهره یک زن ایفای نقش می‌کند. بعدها با رفت‌وآمدهای با فرانکو این دو شریک زندگی می‌شوند. و ثریا در ایتالیا همراه فرانکو زندگی جدید را آغاز می‌کند. اما چند وقت بعد فرانکو برای انجام یک کاری عازم سفر به کشوری دیگر می‌شود و ثریا هم تصمیم می‌گیرد به آلمان برود و به مادر و پدرش سری بزند. ولی چند ساعت بعد پسر عموی فرانکو به ثریا تماس می‌گیرد و خبر می‌دهد که هواپیمایی که فرانکو در آن بوده سقوط کرده و فرانکو

فوت کرده. فرانکو در سن ۳۹ سالگی از دنیا رفت و در جزیره سیسیل در ایتالیا به خاک سپرده شد.

آرامگاه خلیل خان اسفندیاری بختیاری، اوا کارل، ثریا و برادرش بیژن که یک هفته پس از وی درگذشت.

ثریا اسفندیاری در ۴ آبان ۱۳۸۰ در سن ۶۹ سالگی بر اثر سکته مغزی در پاریس درگذشت. مراسم تشییع جنازه وی در کلیسای آمریکایی در پاریس برگزار شد. در این مراسم اشرف پهلوی و غلامرضا پهلوی نیز حضور داشتند. ثریا را در قبرستانی در مونیخ آلمان دفن کردند. ثریا وصیت کرده بود تمامی اموال، حتی البوم وی را به حراج بگذارند و پولش را به صلیب سرخ فرانسه، کودکان عقب مانده فرانسه و سگ-های ولگرد پاریس بدهند.

برادر کوچک ترش بیژن (۱۳۸۰ - ۱۳۱۶) نیز یک هفته پس از فوت ثریا درگذشت. وی گفته بود: «بعد از او، من هم صحبتی ندارم.»